

Medlem, at den, som var det højeste Ideal her paa Jorden, han, som sagde om sig selv: „Mig er givet al Magt i Himlen og paa Jorden“, lærte os Smaafolk, hvem der ikke er givet en saadan Magt, at det, naar vi vilde bygge et Taarn eller gaa i Krig, var bedst, at vi satte os ned og gjorde en Beregning over, om vi ogsaa kunde udføre noget Saadant, før at vi ikke skulde gjøre os selv latterlige ved at forsøge derpaa uden at kunne udføre det. — Det er jo ikke første Gang, at dette Lovforslag er forelagt her i Salen, og det har ligeledes flere Gange foreligget i det andet Thing, men er blevet afvist der. Det blev udtalt tydelig og bestemt forleden Aar, at man da havde indbragt dette Lovforslag, ikke for at faae det vedtaget, men for at faae det slået ihjel, og da den daværende Kultusminister bad om, at man dog vilde lade Sagen gaa til det andet Thing, idet han mente, at man ved en fortsat Behandling maatte kunde komme til et Resultat, blev der udtalt her i Salen af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), at det vilde være overflødig og ørkesløst, efter som Landstinget ved flere Afstemninger og Udtalelser havde godtgjort, at det ikke vilde gaa ind paa et Lovforslag som det nærværende. Naar dette forholder sig saaledes, forstaar jeg ikke, hvorpaa man grunder det Haab, at Lovforslaget nu skulde kunne gaa igjennem og blive til Lov. Dersom man virkelig ønsker at faae dette Forhold ordnet, mener jeg, at man her maa slaa lidt af paa sine Idealer. Jeg har erklæret, at jeg ikke er nogen principiel Modstander af Forslaget, men at jeg for mit eget Bedkommende kunde gaa ind derpaa, naar jeg kunde have nogen som helst Udfigt til at kunne faae det gennemført. — Det tør maasse være mig tilladt endnu at gjøre en lille Bemærkning med Hensyn til det Lovforslag, vi behandlede i Gaar. Jeg vil da tillade mig at støtte den Hensynstilling, som gjordes fra det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (N. Andersen) til den høitærede Kultusminister om, hvorvidt det ikke skulde være ham muligt at gaa tilbage til den Definition — om jeg saa maa sige —, som fandtes i det den Gang vedtagne Lovforslag angaaende Bestemmelsen om Overskudets Anvendelse. Det forekommer mig, at den indeholder ganske det samme, som den vedkommende Del af § 13 i det af Ministeren forelagte Lovforslag, kun med den Undtagelse, at den høitærede Kultusminister har forudsat, at der først vil komme et Overskud ved de ledigt blivende Præstefald. Efter min Mening er det mere sandsynligt — og det er man ogsaa tidligere gaaet ud fra — at der først vil komme et Overskud, idet det er de ældste Præster, der efter den nuværende Ordning med Hensyn til Præsteembedernes Besættelse ere Indhavere af de største Præsteembeder. Naar man har sagt, at det ved det Forslag, som dengang blev vedtaget, var bestemt, at Overskudet skulde indflyde i Statskassen, maa jeg dog bemærke,

at dette ingenlunde er Tilfældet. Forslaget lyder nemlig saaledes: „Hvad Indtægterne i et enkelt Finantsaar maatte overstige Udgifterne, bliver, indtil nærmere Bestemmelse om Anvendelsen tages af Bevillingsmagten, at frugtbargjøre,“ men, dersom det var Meningen, at Overskudet skulde forsvinde i Statskassen, kunde der ikke være Tale om at frugtbargjøre det. Det var altsaa det, man den Gang holdt paa, og alle de, der udtalte sig, mente, at det ikke vilde være hensigtsmæssigt at benytte Overskudet til Andet, før det havde viist sig, hvor meget Loven krævede til sin Gjennemførelse. Den ærede Ministers Forslag forekommer mig nu at gaa ud paa det Samme; han vil beholde disse Summer, indtil Loven er gennemført; men naar det er sket, ser jeg ikke, at der, saaledes som § 13 lyder, lægges Bevillingsmagten Hindringer i Veien for at benytte Overskudet, som den da finder det tjenligt. Jeg vil derfor henstille, om den ærede Minister ikke tror at kunne gaa ind paa den Affattelse, som indeholdtes i det Forslag, der blev vedtaget her for 4 Aar siden? Hvis det skete, tror jeg, der vilde kunne være en større Sandsynlighed for, at denne Sag endelig kunde blive ordnet, og da det er mit Ønske, at dette maa ske, har jeg ikke villet undlade at gjøre denne Bemærkning over for den ærede Minister.

Winther: Før jeg gaar over til de Bemærkninger, jeg har tænkt at gjøre under denne Forhandling, og hvorfor jeg har begjæret Ordet, vil jeg dog tillade mig et Par Bemærkninger i Anledning af det Foredrag, vi i dette Dieblik hørte. Naar det ærede Medlem blandt Andet nævnte mig og mit Forhold til et tidligere her i Thinget forelagt Forslag angaaende denne Sag, vil jeg bemærke, at for saa vidt jeg den Gang maatte have sagt, hvad han tillagde mig — jeg veed i øvrigt ikke, om han har citeret rigtigt, thi det forekommer mig, at det ærede Medlem ved en anden Udtalelse viste, at han har en ganske feilagtig Opfattelse af et andet Forhold, som han omtalte — har det vistnok været begrundet i, at vi den Gang havde et Ministerium, som havde erklæret, at det vilde støtte sig til Landstinget. I dette Dieblik have vi derimod et Ministerium, som gennem Lovtalen har antydet, at det ønskede at bringe praktiske Resultater frem i Oprensstemmelse med Kongens, og jeg kan tilføje Folket's Ønsker. Derfor forekommer det mig, at det, jeg den Gang har bemærket, nu aldeles ikke kan afholde mig fra at stemme for dette Lovforslag og ønske, at det skal gaa videre, ogsaa over til Landstinget. Man kan nemlig være overtydet om, at Landstinget, hvor selvstændigt det end er, hvad det ganske vist er og har givet mange Præster paa, dog ikke vil kunne løsgjøre sig fra at tage Hensyn til, hvorledes det Ministeriums Betragtning af Stillingen er, som til enhver Tid, efter Hans Majestæt Kongens Ønske, er til Stede. Derfor